בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ג', ט"ו באייר תשס"ה (24 במאי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, **ט"ו באייר**, **30** יום, שהם **ארבעה** שבועות ו**שני** ימים לעומר.
הרחמן הוא יחזיר לנו עבודת בית המקדש למקומה, במהרה בימינו אמן. סלה.

= הוא [**בנימין מטודלה**] מתאר בפרוטרוט ... את העומדים בראש הקהילה בכל מקום ואת חכמי התורה, את מספר היהודים שם, מצבם הכלכלי, דרכי המסחר, עיסוקיהם העיקריים ומצב בתי-הכנסת וחיי הדת.= =לתיאוריו [של **בנימין השני**] את יישובי היהודים, מספרם, מקורות חייתם, מנהגיהם ואורחות חייהם – נודעת חשיבות היסטורית. =

"וידבר ה' אל משה במדבר סיני ... באחד לחודש השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים לאמור. שׂאו את ראש כל עדת בני ישׂראל למשפחותם לבית אבותם ... כל זכר לגולגלותם. מבן עשׂרים שנה ומעלה כל יוצא צבא בישׂראל תפקדו אותם..."

[פתיחה לספר 'במדבר', ספר הפיקודים]

"ויהי בשנה השנית בחודש השני בעשׂרים בחודש נעלה הענן מעל משכן העדות. ויסעו בני ישׂראל למסעיהם ממדבר סיני..." [במדבר י' 11-12]

החודש השני, חודש אייר, הוא חודש המפקד. בחודש זה נערך, כאמור, המפקד הראשון של עם ישׂראל, לפי השיטה שנקבעה בתורה – כל זכר מבן 20 ומעלה תורם מחצית שקל ולפי מניין חצאי השקל, כך מניין בני ישׂראל. אמנם, יש לשׂים לב שמניין זה הוא של הזכרים בלבד, ומעל לגיל 20. כאשר מוסיפים את נשותיהם וילדיהם, המספר מתקרב לכ- 3 מיליון נפשות לפחות, שיצאו ממצרים, מבלי להוסיף את "הערב-רב". ולא כמו שטענו חלק ממנהיגיה הראשונים של המדינה, הרי אמרו שיצאו לא יותר מכמה מאות יהודים לכל היותר.

מפקד ראשון זה נערך על-פני כ- 20 יום. הוא עסק במניין נפשות בלבד ומיקום מגוריהם במחנה ישׂראל במדבר – 3 שבטים חנו בכל אחת מ- 4 הרוחות סביב המשכן. ועוד – **שבט לוי לא נכלל** במפקד זה, הוא אינו נחשב כחלק מבני ישׂראל לצורך המפקד. לו היה מפקד נפרד, בעל תנאים שונים. במפקד שבט לוי, כל אחד מגיל חודש ימים נכלל.

אצל אומות העולם, ובמידה ניכרת גם במדינת ישׂראל, מפקד האוכלוסין והדיור מיועד לספק את התמונה המלאה והמהימנה ביותר של אוכלוסיית המדינה ומאפייניה למועד שבו הוא נערך. ייחודו של מפקד זה הוא האפשרות לחקור באמצעותו קבוצות אוכלוסייה קטנות ומיוחדות ולקבל מידע על יחידות גאוגרפיות קטנות (יישובים, שכונות). **המפקד מתבצע בישראל מידי עשׂור והתקיים כבר חמש פעמים** עד כה, בשנים 1948, 1961, 1972, 1983 ו-1995. המפקד הבא מתוכנן להיערך בשנת **2008**.

המלה **מפקד**(census) מקורה בפועל הלטיני **censere** ומשמעותה, בניגוד לצפוי, איננה 'ספירה' אלא דווקא 'הערכה', או במילה קרובה יותר לעולם הסטטיסטיקה, **'אמידה'**. אכן, עד כמה שהדבר עלול להישמע מוזר, למרות ההתקדמות הרבה בתחום זה, לא קיימת שיטה מעשית לקביעה מדויקת ומושלמת של גודלה ותכונותיה של אוכלוסייה גדולה כלשהי. המפקד מספק אומדן מוסכם בלבד, אך אומדן טוב.

http://www1.cbs.gov.il/mifkad/background.htm

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי** בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ג', ט"ו באייר תשס"ה (24 במאי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

בע"ה נעסוק ביומיים הקרובים בצד היהודי של מפקדים – לא בשאלה את מי לכלול במפקד (הכרוכה בתשובה לשאלה אחרת) אלא לתת את ההיבט ההלכתי לשאלת איך לקיים מפקדים ולאילו מטרות הם מיועדים.

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום <u>שלישי</u> בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל